

פרוטוקול מס' 245 274

ועדת הפנים ואיכות הסביבה

יום ו', כא אדר תשל"ז, 11.3.77, בשעה 8.30  
(ת"א, מרכז השלטון המקומי)

נכחו:

חברי הועדה:

י. ארידור - יו"ר  
י. בארי  
א. גיבלבר  
א. הרליץ  
א. ורדיגר  
ב. מואב  
ח. קופמן  
ב.צ. קשת  
י. תמיר

מוזמנים:

מ. פוגלמן - מנכ"ל משרד המשטרה  
דפ"ק ש. גל - משטרת ישראל  
נצ"מ ח. הירש -  
תנ"ץ ר. יעקבי  
ב. יערי - משרד הפנים

מזכיר הועדה: י. ברזני

רשמה: א. אשמך

סדר היום:

1. הפיקוח הממלכתי הפרלמנטרי על התכנית להקמת כורי קרח גרעיניים באתר ניצנים - הצעה לסדר היום של חה"כ ב. מואב
2. חריגות רבות באישור אחוזי בניה על פי חוק התכנון והבניה תשכה-1965 - הצעה לסדר-היום של חה"כ מ.מ. חריש"וע. אמוראי
3. חוק הנוער (שפיטה ענישה ודרכי טיפול) (תיקון) תשל"ז-1977 - הצעת חה"כ נ. אליעד, מ.בן-פורת, א.גיבלבר, א. הרליץ, מ. ורטמן, ד. קורן, ב.צ. קשת
4. התפשטות נגע התועבה בחוצות הערים, בתזיחות בתי הקולנוע, בקיוסקים למכירת עתונים וכך תמונות תועבה בחלק מהעתונים היומיים - הצעה לסדר-היום של חה"כ א. ורדיגר
5. חוק בנינים ציבוריים (סידורים מיוחדים לנכים), תשל"ז-1977 - הצעת חה"כ ח. גרוסמן

- 1252

נתקן (14.3.77 ביום)

1. הפיקוח הממלכתי הפרלמנטרי על התכנית להקמת כורי-כח גרעיניים  
באתר ניצנים - הצעה לסדר-היום של חה"כ ב.מואב

היו"ר י. ארידור: רבותי, אני פותח את הישיבה.

לפנינו הצעה של מסקנות ביניים בנושא שהעלה חבר-הכנסת בועז מואב. הועדה לא תספיק להכין מסקנות סופיות. אני מציע שנקרא את מסקנות הביניים. מאחר שסדר היום שלנו עמוס, אני מציע להמנע מתיקונים סגנוניים.

י. תמיר: בפיסקה הראשונה בדברי הרקע, המילה "אידיאליים" אינה הולמת. אני מציע לכתוב: אתרים מתאימים.

ב. מואב: אם אומרים שאין במדינת ישראל אתרים מתאימים, הפרוש הוא שפוסלים את כל ענין הקמת תחנות הכח הגרעיניות.

היו"ר י. ארידור: במקום "אידיאליים" נכתוב: נוחים. אושרו דברי הרקע בתיקון: בשורה הראשונה, במקום "אידיאליים" תבוא המילה "נוחים".

ב.צ. קשת: אני מבין שדברי הרקע מצביעים על אי שביעות רצונה של הועדה.

היו"ר י. ארידור: כן.

אנחנו עוברים למסקנות. בסוף מסקנה א' יש להוסיף את המלים: מטעם הציבור. אושרה מסקנה א' עם התוספת מטעם הציבור בתחילת מסקנה ב' צריך להיות: הועדה קובעת.

א. הרליץ: האמנם לא נעשו בדיקות כלכליות? הרי מקימים תסנת כח גרעינית מפני שאומרים שזה כלכלי לייצר כח בכור גרעיני. לא נגד זה התקומם חבר-הכנסת מואב.

היו"ר י. ארידור: הועדה התייחסה לנושא, שמעה עליו דברים והוכח לה שעדיין לא נעשו בדיקות כלכליות לגבי הקמת כורי כח גרעיניים באתרים אחרים.

י. תמיר: אני מציע לכתוב במסקנה ב': הועדה קובעת כי לא נעשו עדיין כל בדיקות גיאולוגיות, מטיאורולוגיות וכן בדיקות כדאיות כלכלית לגבי אפשרות הקמת...

היו"ר י. ארידור: אושרה מסקנה ב' בנוסח הבא: הועדה קובעת כי לא נעשו עדיין כל בדיקות גיאולוגיות, מטיאורולוגיות וכן בדיקות כדאיות כלכלית לגבי אפשרות הקמת כורי כח גרעיניים באתרים בפנים הארץ כמו חולות חלוצה ונחל הבשור, אשר אינם על חוף הים אך אין מיקומם הגיאוגרפי מונע הבאת מי קירור אל התחנה על ידי שאיבה.

אושרה מסקנה ג' בנוסח הבא: הועדה סבורה כי חברת חשמל לא השקיעה משאבים משמעותיים בבדיקת אתרים אלטרנטיביים בפנים הארץ והתרכזה בעיקר בבדיקות באתר ניצנים.

במסקנה ד', כדי שהדברים יהיו יותר מובנים, אולי במקום "מיגון" נכתוב: הגנה?

ב. מואב: השתמשו במונח המקובל בנושא זה.

י. תמיר: אני מציע לכתוב: מיגון הכורים והבטחתם.

הינ"ר י. ארידור: אינני יודע אם אמצעי המיגון היעילים ביותר אינם בטוחים דיים.

ב. מואב: זהו ציטוט מילולי מהנחיות הועדה לאנרגיה אטומית, סעיף 5.

אני מוכן למחוק את חצי המשפט הזה.

הינ"ר י. ארידור: אם המיגון יהיה יעיל, אולי לא יהיה זה חשוב שהאזור יהיה דל אוכלוסין. אני מציע למחוק את המשפט כולו.

אושרה מסקנה ד בנוסח הבא: הועדה סבורה כי כחכנון הכורים הגרעיניים המוצעים אין להשתמש בסטנדרטים הנהוגים באירופה ובאמריקה, מאחר ובישראל קיימים שיקולים נוספים הקשורים בסיכוני מלחמה וחבלה. הסבירות של סיכונים אלה חייבת לבוא לידי ביטוי במיגון הכורים והבטחתם, על מנת להקטין את הסיכונים הבטיחותיים הנובעים מארועים מלחמתיים ומתקלות חמורות בכור.

אושרה מסקנה ה'

אושרה מסקנה ו'

אושרה מסקנה ז' בתיקון: במקום "כבר בשלב הראשון" יבוא לקראת השלב הראשון.

במסקנה ח', אני מציע לכתוב שהועדה סבורה כי יש לדחות בשלב זה, ולא לכתוב "לדחות בשנתיים".

ב. מואב: הועדה לאנרגיה אטומית סבורה שיש צורך בשנה וחצי כדי לבדוק את אתר ניצנים בלבד.

הינ"ר י. ארידור: ממסקנה זו משתמע כי הועדה מבקשת לדחות בשנתיים, בעוד שממילא יידחו ההכנות בשנתיים. אפשר לומר: יש לדחות את ההכנות עד בירור יסודי נוסף.

ב. מואב: אני מבקש לקבוע זמן, אפילו שנה.

הינ"ר י. ארידור: אושרה מסקנה ח' בתיקון: במקום "יש לדחות בשנתיים" את ההכנות להקמת כורי כח גרעיניים" יבוא: יש לדחות את ההכנות להקמת כורי כח גרעיניים כדי לאפשר בירור יסודי נוסף.

אני מציע למחוק את מסקנה ט'. אין זו מסקנת ביניים, זו הסתייגות מוחלטת מהענין כולו. החומר שהיה לפנינו הצחק מסקנות ביניים לגבי ההכנות להקמת כור בניצנים, לא לגבי הקמת כור בארץ בכלל.

י. תמיר:  
אני מציע לכתוב במסקנות שהועדה רשמה לפנייה את ההודעה של מר ארנון, שהממשלה האמריקאית לא אישרה את הכורים האטומיים.

היו"ר י. ארידור:  
זה כבר ענין מדיני. אם אנחנו רושמים את הדבר לפנינו, כאילו אישרנו. אני כשלעצמי אינני נלהב לענין כולו, אבל אינני מציע לוועדה לרשום הודעה כזאת שיכולה אחר כך להתפרש בדרך אחרת.

#### הוחלט למחוק מסקנה ט'

אושרו מסקנות הביניים בתיקונים ושינויים. אני מודה לחבר-הכנסת בועז מואב שעשה עבודה רבה, שאני מקווה שיהיה בה גם משום שרות חשוב לענין.

ב. מואב:  
אני רוצה לברך על המסקנות. אני חושב שזה צעד חשוב בתחום הפיקוח.

2. חריגות רבות באישור אחוזי בניה על-פי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 - הצעה לסדר-היום של חה"כ מ. חריש וע. אמוראי

היו"ר י. ארידור:  
המסקנות שלפנינו נדונו בוועדה ואושרו פה אחד. היות וחה"כ הרליץ צריכה היתה ללכת מאותה ישיבה, היא ביקשה לעכב את האישור הסופי. זכותה להעיר הערות למסקנות אלה, וזו זכותו של כל חבר בוועדה, אני רק מבקש להזכיר שבשלב מסוים אושרו המסקנות אלה פה אחד.

א. הרליץ:  
לפי תוכן המסקנות וניסוחן, זוהי רק טיוטה. הייתי רוצה לדעת אם אמנם נכון הדבר שהועדה כבר אישרה את הטיוטה הזאת. מזכיר הועדה נתן לי את הטיוטה וביקש הערותי והערותיו של חה"כ חריש.

היו"ר י. ארידור:  
המסקנות אושרו בהחלטת הועדה פה אחד. אבל עדיין לא קראתי את נוסח שנכתב על יסוד הפרוטוקול, אני חייב לבדוק את הדברים בהתאם לפרוטוקול והמסקנות לא יונחו על שולחן הכנסת מבלי שאבדוק את ההתאמה לפרוטוקול, אם כי אני סומך על מזכיר הועדה שעשה עבודתו לפי הפרוטוקול.

אם לחברת-הכנסת אסתר הרליץ יש הערות למסמך הזה, אני מבקש להעיר אותן. אם חברי הועדה או רובם ימצאו טעם בהערות אלה, יתקנו את נוסח המסקנות. כמובן שזה חל גם על כל חבר אחר בוועדה, בין שהשתתף ובין שלא השתתף באותה ישיבה שבה החלטנו בנושא זה.

א. הרליץ:  
נקודת המוצא של המסמך הזה היא מוטעית לחלוטין: ראשי ערים וחברים נבחרים במועצות מקומיות כפופים למינהל של משרד הפנים, שהוא יכול לצוות עליהם, לחערב בענייניהם או להעניש אותם. זוהי רוח המסמך הזה, ואני חושבת שלא כזאת היא רוח הועדה. ואין זה ענין של נוסח בלבד, אני חוששת שמתגלה כאן פילוסופיה מסוימת. חוזרים ואומרים שהועדה תובעת ממשרד הפנים לעשות כך ואחרת בנושאים שהם מסמכיותיהם החוקיות של ראשי הערים והרשויות הנבחרות במועצות המקומיות. אני חושבת שלא לכך התכוונה הועדה.

שנית, יש כאן תביעה לבטל כליל דברים שמעוגגים

בחוק.

היו"ר י. ארידור: במסקנה שניה כתוב "ועדת הפנים תובעת ממשרד הפנים לבטל כליל את סמכות הועדה המקומית לתכנון ובניה..." כמובן שהנוסח צריך להיות: הועדה מציעה תיקון שיאפשר לבטל. נוסח דומה צריך להיות בכל מקום שדרוש תיקון בחוק.

א. הרליץ: בדרך כלל החברים בוועדה זו גורסים יותר סמכויות לשלטון מקומי ומחוזי מול השלטון המרכזי. במסקנות נאמר שבגביית קנסות וכופר וכו' צריך לא רק להפקיע את הסמכות אלא גם את הכסף שגובים צריך לקחת מהרשויות ולהעביר לקופה מרכזית.

י. תמיר: הגבייה הזאת היתה גורמת עבירה על כל הכללים, כדי להעשיר את הקופה ולא לשרת את העיר.

א. הרליץ: זו לא סיבה בלעדית להיתרי החריגות.

י. תמיר: אני חושב שכן.

א. הרליץ: ראשי הערים אמרו שהם לא פושעים, אבל יש חטא קדמון בכל העניין הזה. כך התבטא גם ח'ה כ' חריש כשהעלה את ההצעה לסדר היום: הגישה לתכניות מיתאר מקומיות, מחוזיות וארציות היא גישה אנאכרוניסטית, לכן ראשי ערים צריכים להתיר בניה או לא להתיר לפי חוקים וכללים שהיום הם כבר לא כל כך רלוונטיים. ראש עיריית תל אביב נתן רשיון בניה לבנק לאומי לא רק בשביל לגבות כופר, אלא כדי שהמשרדים ישארו בעיר, כדי שתהיה הכנסה ממיסים של מוסדות כלכליים גדולים. כולנו זוכרים את הבכי בתל אביב כאשר בורסת היהלומים עברה לרמת-גן. זהו אבדן הכנסות לעיר והיא לא יכולה לאזן תקציבה.

י. תמיר: זה גורם התפתחות שלילית.

א. הרליץ: העניין הראשון שצריך לתקן במסקנות הוא בנושא היחסים בין השלטון המרכזי והשלטון המקומי. עניין שני הוא התיקונים המתחייבים בחוק התכנון והבניה. אני מקבלת את ההצעה של ח'ה כ' חריש שהממשלה תמנה ועדה של בעלי סמכה, שתציע לה כיצד לתקן את חוק התכנון והבניה כדי שיעמוד במבחני המודרניזציה והפיתוח המזורז של מדינת ישראל. אני בעד פיקוח ואכיפת חוק, אבל אני חושבת שגם זה לא כחוב בצורה הנכונה. צריך לכתוב את המסקנות בלשון חיובית. המסקנה הראשונה צריך להיות שינויים המתחייבים בחוק התכנון והבניה וכל החוקים האחרים הנוגעים לכך, ואחר כך בעניין פיקוח, מעקב, זרוז הליכים.

אני מציעה שכאן נתייחס לעקרונות, ואחר כך ישבו שנים או שלושה חברים וינסחו את ההצעות.

היו"ר י. ארידור: מבחינה מעשית, אם לא נגמור היום את המלאכה פרוש הדבר יהיה שלא נגמור אותה בכלל, כי אנחנו עומדים שבוע לפני פגרת הכנסת. הניסוח איננו בעיה, אבל על העקרונות צריך להחליט כאן היום ולא להשאיר לוועדת משנה.

י. תמיר: אני מציע להעלות סעיף 6 ל-2, 7 צריך להיות 3, 8 צריך להיות 4. סעיפים 6, 7, 8 הם בעלי משמעות ארצית כוללת לגבי הצורך בתכניות מיתאר ותכניות אב, והם צריכים לבוא בחלק הראשון של המסקנות. זהו תיקון יותר חזותי מאשר מהותי.

11.3.77

אני מציע ניסוח חיובי.

א. הרליץ:

י. תמיר: חברי-הכנסת חריש ואמוראי עשו שרות חשוב בהעלותם נושא זה. אם לא נבטא את הבקורת הקשה ביותר שיש לנו על המתרחש בתחום זה, לא עשינו שום דבר. אני מציע לאשר את המסקנות.

א. גיבלבר:

צריך להציל את הרשויות המקומיות מאפשרות של חריגות בבנייה, כעור פני הערים, חטאים לתכנית המיתאר לשם הנאה חומרית רבעית, אפילו אם זה נעשה לפי אמונתם, למען צרכי ציבור. אם במסקנות אלה יש הצעות של תיקון, כדי שלא יוכלו להתפתח אפילו לא למען צרכי ציבור, אני מסכים להן.

לא חשבתי שח"כ חריש צריך היה להעלות שוב נושא, שכבר דנו בו. אם תקראו את מסקנות הועדה מלפני שנה, תמצאו שהן לא פחות מתאימות וחריפות. אבל אני תמיד תומך במסקנות מסוג זה. אם אומרים לסייג הענקת הקלות ב-2% לכל היותר, צריך להמליץ שיהיה חוק ולא תהיה גמישות יותר מדי גדולה בעניינים כאלה, יהיו פחות חריגות וסטיות. כל השנים אנחנו זועמים על המתרחש בתחום התכנון והבנייה, ואני חושב שהמסקנות שלפנינו מבטאות את דעתה של ועדת הפנים.

א. הרליץ:

אי אפשר לשחרר את הממשלה ואת משרד הפנים מכל אחריות. הפיגורים בתכניות מיתאר ובוועדות מחוזיות עושה את חייהן של הרשויות המקומיות בלתי-נסבלים.

זה כתוב בסעיפים 6 ו-8.

היו"ר י. ארידור:

זה אמנם כתוב, אבל יש גם התקדמות גדולה. שמענו ממשרד הפנים שעובדים באופן אינטנסיבי על תכניות

א. גיבלבר:

מיתאר.

במקום "הועדה מחייבת", אני מציע לכתוב: הועדה תובעת.

ב.צ. קשת:

היו"ר י. ארידור: נשנה את סדר הסעיפים לפי ההצעה של ח"כ תמיר. בסעיף 6 במקום "מחייבת" יבוא "תובעת". בכל הסעיפים שמדובר על שינוי חוק יבוא נוסח מתאים: משרד הפנים ייתבע לזום חקיקה. אם יש אי התאמה בין הכתוב כאן והפרוטוקול הרשמי של הועדה, הדברים יתוקנו לפי הפרוטוקול הרשמי של הועדה.

גם לפני שנה וגם עכשיו חזרנו וביקשנו לבדוק את חוק התכנון והבנייה כלו. זהו חוק עשרי סלאים

א. הרליץ:

טלאים והגיע הזמן לרוויזיה טוטאלית בחוק הזה.

היו"ר י. ארידור:

אני מתנגד. אם דנים בנושא ואומרים שהמסקנה היא כי דרושה רוויזיה בחוק, ישאלו איזו רוויזיה אנחנו אנחנו אומרים מהי הרוויזיה שאנחנו רומים, כותבים תובעים. במסקנות אלה במפורש מהן ההצעות.

אושרו המסקנות בתיקונים שנתקבלו

3. חוק הנוער (שפיטה ענישה ודרכי טיפול) (תיקון) חשל"ז-1977 -  
הצעת חה כ נ. אליעד, מ. בן פורת, א. גיבלבר, א. הרליץ,  
מ. ורטמן, ד. קורן, ב.צ.קשת

י. בארי: לסדר. לפי חוק הנוער (שפיטה ענישה ודרכי טיפול),  
סעיף 44, שר הסעד הוא הממונה על ביצוע החוק  
והוא מוסמך גם להתקין תקנות. שאלתי הראשונה: מדוע משרד הסעד איננו  
מיוצג כאן?

לפני פחות מעשרים וארבע שעות, בחדר זה, ישבו  
מספר אנשים מהנוכחים כאן ודנו באותו חוק במסגרת ועדה אחרת - ועדת  
השרותים הציבוריים. מה ארע?

היו"ר י. ארידור: החוק הועבר לוועדת הפנים על ידי ועדת הכנסת.  
השאלה מה עשתה ועדה אחרת אינה שאלה שנוגעת  
לוועדת הפנים. ועדת הפנים אינה עוסקת בחוק שהועבר לוועדה אחרת.

אני רוצה להסביר מדוע לא הוזמן משרד הסעד.  
אם תתקבל הצעתי, לא יהיה צורך להזמין אותו; אם לא תתקבל הצעתי, יהיה  
צורך. הצעתי היא לא לאשר נוסח הצעת החוק שלפנינו לקריאה ראשונה  
אלא לעשות תיקון.

הבעיה מתעוררת מאחר שבאפריל יתכנס לתוקפו אותו  
סעיף בחוק שמגדיר קטין כבן 18, במקום בן 17. הבעיה היא רצינית,  
שמענו עליה ערעור רציני. לפי הערכתי, אין לנו עכשיו אפשרות לדון  
בצורה יסודית בנושא זה, אבל צריך לאפשר דיון יסודי כזה. אני מציע,  
מקום לקבוע סופית הגדרה של קטין, לדחות את כניסתו לתוקף של הסעיף  
האומר שהחוק יכנס לתוקפו ב-1 באפריל 1977. אם נחליט שהחוק יכנס  
לתוקפו חצי שנה או שנה לאחר התאריך שנקבע, יהיה לכנסת הבאה זמן  
לדון בנושא.

אני מציע להשאיר סטטוס-קוו עוד חצי שנה או שנה,  
כדי לאפשר לכנסת הבאה לדון ולהחליט בנושא זה. אם הצעה זו תתקבל, לא  
צריך יהיה להזמין לדיון את הגורמים השונים. ההצעה היא שבחוק  
הנוער בסעיף הנוגע בדבר במקום התאריך 31.3.77 יבוא 31.3.78.

אם הצעתי לא תתקבל, כיושב ראש הועדה אני חייב  
להזמין את כל הגורמים המעוניינים: משרד הסעד, ארגון עובדים סוציאליים  
ועוד. התוצאה תהיה שהחוק לא יעבור בכנסת זאת. לפי הערכתי, הדרך  
שהצעתי היא היחידה האפשרית, היא משאירה סטטוס-קוו ונותנת הזדמנות  
לדון בנושא בצורה רצינית.

ב.צ.קשת: יש שתי בעיות וצריך להפריד ביניהן.  
ועדת השרותים הציבוריים דנה בחוק שהועבר אליה  
שבוע לפני כן. השתתפתי בדיון במליאה על חוק הנוער (שפיטה ענישה  
ודרכי טיפול), והצבעתי בעד העברת החוק לוועדת השרותים הציבוריים,  
כי הנושא באמת שייך לוועדת השרותים הציבוריים, מאחר ששר הסעד ממונה  
על ביצוע החוק הזה.

ההצעה לתיקון החוק, שהגישו מספר חברי כנסת  
מסיעות שונות, אומרת להוציא את הנושא מידי משרד הסעד, על ידי כך  
שגיל קטינים ישאר 17 ולא יועלה ל-18. זאת אומרת, הפרטנר לנושא זה  
איננו משרד הסעד, ואז הדיון הוא לא בוועדת השרותים הציבוריים. אני  
חבר גם כאן וגם שם, ויודע להבדיל יפה מתי צדין לדון בוועדת הפנים  
ומתי בוועדת השרותים הציבוריים. ניסיתי בוועדת הכנסת להציע הקמת

11.3.77

ב.צ. קשת

ועדה משותפת, אבל הבינותי שכך נדון את החוק להיות תלוי באויר. ועדת הכנסת כולה הצביעה בעד העברת החוק לוועדת הפנים. ובכך, הנושא שייך לוועדת הפנים, כי ברצון החוק הזה אנחנו מנשלים את שר הסעד מטיפול בנוער בגיל 17 - 18.

מציע עתה יושב ראש הוועדה, חה"כ יורם ארידור, במקום לקבל תיקון בחוק באופן החלטי, לדחות את הביצוע שהוחלט עליו בחוק הנוער, ובינתיים לקיים את התיקון היסודי ולבחון אם אמנם צריך להפעיל את החוק הזה.

היור"י. ארידור: אני מציע תיקון אותו חוק אבל בסעיף אחר. במקום שכתוב בחוק שבמקום 17 יבוא 18, שם כתוב גם שהחוק יכנס לתוקפו ב-1 באפריל 1977. נכתוב בסעיף 49 שהחוק יכנס לתוקפו ב-1 באוקטובר 1977 או ב-1 באפריל 1978.

ב.צ. קשת: אם המשפטנים יגידו שהדבר אפשרי, אתמוך בדחיה עד סוף 1978, לא אוקטובר 1977.

אם אי אפשר לדחות עד 1978, אני מבקש להביא בשבוע הבא לכנסת את ההצעה הזאת כפי שהיא. אינני חושב שצריך להזמין ולשמוע את הגורמים השונים, כי המליאה החליטה לטפל בנושא בצורה כזאת, כלומר שבמקום 18 יבוא 17.

המציעים עשו דבר שלא היה רגיל בכנסת. לאחר שהגשנו את ההצעה לכנסת, פנו אלינו משרד הסעד וביקשו להשמיע טענותיהם. ישבנו עם אנשי משרד הסעד, שמענו דבריהם, לא השתכנענו. אם משפטנים יאמרו עכשיו שהדחיה תעמוד מול הבקורת, אני בעד דחית הנושא לסוף 1978. אם לא - אני בעד הנחת ההצעה על שולחן הכנסת בשבוע הבא.

ב. מואב: אם תוקפו של חוק פג סמוך מאד לבחירות לכנסת, האם אין הארכת תוקף, גם אם אין משנים את התאריך, עד להתכנסות הכנסת הבאה? יכול להיות שזה רלוונטי לענין שלפנינו.

היור"י. ארידור: הסעיף הנוגע דבר הוא סעיף 38 בחוק יסוד: הכנסת. אפילו אם זה רלוונטי, הזמן הנקוב שם הוא 3 חודשים. ברור שלענין זה לא מספיקים 3 חודשים.

האלטרנטיבה היא אי אישור החוק, למעשה, או דחית ביצוע. עם כל הכבוד לחברי הכנסת ששמעו את נציגי משרד הסעד, אם חושבים לאשר הצעת החוק שלפנינו, אני חייב להזמין את משרד הסעד ובעיקר מאחר שהוא מתנגד להצעה. אינני חייב להזמין אותו כדי להחליט על דחיה.

י. תמיר: תומך בדברים שאמר חה"כ קשת.

ב. מואב: משרד הסעד מסכים לדחיה?

היור"י. ארידור: לא שאלנו, אבל תהיה לו הזדמנות להתנגד אחרי הקריאה הראשונה. אבל יש הבדל בין שמיעת התנגדות של משרד הסעד, שיכולה להשמע וחשמע, ובין מחקר יסודי על הגדרת גיל הקטין. כדי לדון בענין היסודי צריך להזמין גם את ארגון העוברים הסוציאליים, את חה"כ חיקה גרוסמן. אם נזמין את כל אלה, באופן מעשי

לא יהיה החוק הזה. הדרך היחידה לאישור בקריאה שניה ושלישית היא דרך הדחייה, לא השינוי המהותי.

א. גיבלבר:  
אני בעד תיקון החוק, ובש. לפעול לתיקון החוק הזה. במקביל אני מקבל את הצעת היושב ראש, לא במקום תיקון החוק.

י. תמיר:  
הפתרון שמציע היושב ראש הוא הפתרון היחיד שהוא כרגע מעשי.

א. גיבלבר:  
אולי אפשר יהיה לצרף את הנושא לנושא אחר ולהחליט על תיקון החוק בישיבת כנסת שלא מן המניין.

היור י. ארידור:  
הממשלה לא תכנס את הכנסת לענין זה, כי זאת הצעת חוק פרטית של חברי כנסת. אינני חושב שאחת הסיעות תיזום כנוס הכנסת לענין זה. המצב המציאותי הוא שאם לא נגמור את הענין בשבוע הקרוב, לא נגמור אותו בכנסת זאת. אני תומך ברעיון שבתיקון החוק.

י. בארי:  
אינני מחווה דעתי כלל ועיקר לגוף הבעיה. כפי שבצדק אמר היושב ראש, זו בעיה שטעונה שיקול מעמיק ולא פזיז. גם אני חבר בשתי הועדות, ולא משנה לי כהוא זה איזו ועדה אמורה לטפל בחוק. אותי מענין הסדר. אם שר הסעד ממונה על ביצוע החוק, לא יתכן שניגע בחוק זה בלי שהוא ישב אתנו. אמנם לא ועדת הפנים אשמה, אבל לא נראה לי שבאותו חוק יעסקו שתי ועדות, האחת בסעיף זה ושניה בסעיף אחר.

ההצעה של היושב ראש, עם כל הכבוד, נראית לי כנושא חדש, נושא שאיננו נובע מהצעת החוק שלפנינו. יכול להיות שזה פתרון טוב מבחינה מעשית, אבל זהו נושא חדש. צר לי שלא שקלו את הענין הפרוצדורלי.

היור י. ארידור:  
לדעתי אין זה נושא חדש. בחוק זה מציעים להגדיר באופן קבוע את הגיל, אני הצעתי לצמצם את ההכרעה לחצי שנה או שנה. אבל אם זה בארי יטען שזה נושא חדש, נצטרך להביא את הענין להכרעת ועדת הכנסת. התוצאה המעשית היחידה תהיה חיסול החוק, בניגוד לדעה שהביעה מליאת הכנסת.

ב. מואב:  
אחרי המלחמה שכחו במשך חצי שנה לחדש תוקף של תקנות שעת חרום, שהן חשובות מאד. למרות התנגדותי לחקיקה רטרואקטיבית, הצבעתי בעד זה.

היור י. ארידור:  
למשטרה יש הוראות איך עליה לפעול מ-1 באפריל. אם חבר הכנסת בארי עומד על הטענה שזה נושא חדש, אנחנו מפסיקים את הדיון בחוק זה.

ב.צ. קשת:  
אני מבקש את יושב ראש הועדה להתייחס להצעה שהוגשה ולזמן את הועדה לישיבות דחופות. אם אתה חושב שצריך להזמין את שר הסעד, אפשר לנצל את הימים שנותרו לנו כדי להזמין מי שצריך להזמין, כדי שנוכל לקבל את החוק.

א. הרליץ:

חבר הכנסת בארי, אני חושבת שאתה משיג את ההיפך ממה שרצית להשיג. אם אתה חושב שתיקון יסודי בחוק הזה מחייב דיון מעמיק, הרי אפשר עכשיו לקבל את הצעת היושב ראש בבחינת הוראת שעה, לדחות את ביצוע החוק בשנה, וכך לאפשר את הדיון המעמיק במשך השנה הקרובה. אני מציעה לחה"כ בארי לשקול את הדברים ולהסיר את טענתו שזה נושא חדש. גם אם נקבל את הצעת היושב ראש נשארת האפשרות שאתה מבקש - לשמוע את המומחים מצד משרד הסעד, המשטרה, עובדים סוציאליים, מחנכים, קציני מבחן, כל מי שירצה להביע דעה. מאחר שאיננו רוצים שבחודש אפריל הקרוב יכנס לתוקפו מה שכתוב בחוק, ההגיון מחייב לקבל את ההצעה של היושב ראש, בלי לסעון שזה נושא חדש. אם לא נעשה כך, פשוט נגרום נזק למספר לא מבוטל של אנשים צעירים.

מ. פוגלמן:

אם החוק יכנס לתוקפו ב-1 באפריל השנה, נדמה לי שהביצוע יהיה לקוי גם מבחינת המשטרה. הקשיים שאנחנו נתקלים בהם היום בגילים עד 17 הם גדולים מאד, והם יגדלו אם יתווסף שנתון שתופס מקום נכבד בפשיעה. נראה לנו שההצעה שהתגבשה פה, לפחות לדחות בשנה את ביצוע החוק - אינני יודע אם שנה היא זמן מספיק - אבל זהו הרע במיעוטו. הדחיה דרושה כדי לאפשר מחקר יסודי בבעיה ולהחליט אם החוק הקיים צריך אמנם להכנס לתוקף.

בדיון מוקדם שהיה לנו עם חבר הכנסת קשת, כבר ציינו שהחוק התקבל ב-1971 על רקע שונה של פשיעה. אם תתקבל הצעת חבר-הכנסת בארי, יכנס החוק לתוקפו באפריל, כאשר המציאות שונה מכפי שהיתה בעת שחוק, בלי שניתנה אפשרות לבדוק את הנושא מחדש. לכן נדמה לי שההצעה של היושב ראש היא פתרון קונסטרוקטיבי במצב הקיים.

י. בארי:

אם כך, מדוע לא נקטתם עד עכשיו יוזמה כדי לדחות הפעלת החוק? איש לא מונה מכם להגיש עכשיו הצעת חוק, וועדה זו תוך יום או יומיים תוכל לתקן את החוק. כבר היו דברים מעולם. אין סיבה לחרוג מן הסדר זמן התקנון.

הינדל י. ארידור: לא אחרוג מן התקנון.

י. בארי:

לדעתי, זה נושא חדש. אחרי ששמעתי דבריו של נציג המשטרה, הצעתי היא שתניחו ביום שני הקרוב הצעת חוק על שולחן הכנסת. אני אתמוך בכך שתוך יום או יומיים הועדה תסיים את עבודתה.

הינדל י. בארי:

אם חבר-הכנסת בארי עומד על הטענה שזה נושא חדש, הצעתי אינה קיימת עוד. לבירור הצעת חוק אני חייב להזמין את נציגי משרד הסעד. לצערי, מבחינה מעשית פרוש הדבר שהחוק הזה נופל. אין לנו דרך אחרת.

מ. פוגלמן:

חבר-הכנסת בארי אמר שיש אפשרות תוך שבוע להגיש לכנסת הצעת חוק ממשלתית.

נצ"מ ח. הירש:

יש הליכים שחייבים בהם לפני הגשת הצעת חוק. יש להעביר תזכיר בין משרדי הממשלה. אי אפשר לעשות זאת תוך שבוע.

י. בארי:

גם לנו יש הליכים. אינני יודע מדוע ההליכים של הממשלה חשובים מן ההליכים של הכנסת.

ב.צ. קשת:

חלק מהאשמה היא בכך שאותם חברי כנסת שהגישו הצעת החוק נתנו למשרד הסעד להשמיע טענותיו, ובגלל זה הגשנו את ההצעה באיחור של חמישה ימים. אילו שיחה זו היתה מתפתחת לפני חמישה ימים, הבעיה היתה נפתרת. כנראה שלא צריך לנהוג כפי

שנהגנו. לאחר שחבר-הכנסת בארי עומד על הטענה שהצעת ארידור היא נושא חדש, אני מבקש לנסח הצעה: אפנה לדרך 20 שב-ראש הועדה ליושב-ראש ועדת הכנסת שיזמן באורח דחוף את ועדת הכנסת וישתדל להשיג החלטת רוב שאין זה נושא חדש. אם יוחלט שאין זה נושא חדש, ההצעה תעבור בהליכים שחה כ בארי רוצה בהם. אם זה נושא חדש, נגמר המשחק. אם זה לא נושא חדש, מצפוננו של חה כ בארי יהיה שלם ואנחנו נשיג את אשר רצינו, לא דרך קבלת החוק אלא בצורה שהציע היושב ראש.

היו"ר י. ארידור: לפי סעיף 94(א) בתקנון הכנסת, הדרך הזאת אינה פתוחה לפנינו. הישיבה הרגילה הראשונה של הועדה תהיה ביום שלישי בשבוע הבא, ולא נוכל להניח את הצעת החוק לקריאה ראשונה בכנסת ביום שני, אינני רואה אפשרות לאשר את החוק בכנסת ביום רביעי. אין תועלת בהמשך הדיון הזה.

י. בארי: אני מבקש שהועדה תפנה אל ממשלת ישראל ואל משרד המשטרה שיגישו הצעת חוק ביום שני, ולא יתלו בכך שצריך להעביר תזכירים. אם הנושא כל כך חשוב, תוותרו אתם על סדרים פורמליים שלכם.

ב.צ.קשת: אין הם יכולים, וביחוד מאחר שמשרד הסעד מתנגד.

י. בארי: אינני יודע מדוע תקנון הממשלה ערכו עולה על תקנון הכנסת.

ב. מואב: אני תומך בהצעתך של חה כ בארי.

היו"ר י. ארידור: אני מעמיד להצבעה את ההצעה של חה כ בארי לפנות לממשלה ולבקש שתגיש הצעת חוק.

ה צ ב ע ה

הצעת חה כ בארי לא התקבלה

לא תהיה פנייה מצד ועדת הפנים לממשלה. הענין יועבר לוועדת הכנסת להחלטה אם יש כאן נושא חדש או לא. מה שלא תחליט ועדת הכנסת, החוצאה המעשית היא ברורה.

4. החפשות נגד התועבה בחוצות הערים, בחזיתות של בתי הקולנוע, בקיוסקים למכירת עתונים וכן תמונות תועבה בחלק מהעתונים היומיים - הצעה לסדר-היום של חה כ א. ורדיגר

היו"ר י. ארידור: גם בנושא זה אין אנחנו מציעים מסקנות סופיות, כי לא סיימנו את הבירור בכל העניינים הכלולים בהצעה שהעלה חבר-הכנסת ורדיגר. אנחנו מציעים מסקנות ביניים.

נקרא את ההצעה.

לאחר שתי הפסקות של ההקדמה ולפני המסקנות, אני מוסיף: הועדה החליטה להניח מסקנות ביניים בנוסח דלהלן.

אושרה מסקנה 1

אושרה מסקנה 2 בנוסח הבא: הועדה קובעת כי מאחר ופרסומים אלה יש בהם משום עבירה על החוק, על הממשלה לפעול בענין בהתאם לחוק.

אושרה מסקנה 3

אושרו מסקנות הביניים ונניח אותן על שולחן הכנסת.

5. חוק בנינים ציבוריים (סידורים מיוחדים לנכים), תשל"ז-1977 - הצעת ח. כ. ח. גרוסמן

הינר י. ארידור: הצעת חוק זו באה לחייב בעלים או מחזיקים של בנינים ציבוריים קיימים לעשות בהם סידורים מיוחדים לנכים. הצעת חוק זו לא תספיק להתקבל בכנסת זו בקריאה שניה ושלישית, ובקשתה של חה"כ חיקה גרוסמן היא לאשר אותה לקריאה ראשונה. אם נקיים את הדיון היסודי בשלב הקריאה הטרומית, לא נוכל לאשר לקריאה ראשונה. אם לא נקיים דיון כזה, נוכל לאשר. אני מבקש להתייחס לשאלה אם להעביר את הצעת החוק כפי שהיא לקריאה ראשונה, בלי תיקונים, או שלא להעביר אותה. בעצם זו השאלה שעומדת על הפרק ומוכרחים להכריע בה היום. אם רוצים לתקן בהצעת החוק, חייבים לשמוע את הגורמים הנוגעים בענין ולקיים דיון. זאת לא נספיק לעשות.

א. ורדיגר: הרעיון הוא יפה וטוב מאד, השאלה היא אם אין בהצעה זו דבר שהציבור לא יוכל לעמוד בו. הביצוע הטכני הוא מסובך, ולא די בכך שהרעיון רצוי ויפה. אפשר בחפזון להחליט החלטה כזאת.

י. בארי: חסר סעיף האומר מי השר הממונה על ביצוע החוק, אף כי בסעיף 2 נזכר שר הפנים. משרד הפנים מיוצג כאן. אינני יכול לדחות את ההערות של חה"כ ורדיגר, לפחות לא על הסף.

ב. יערי: בשנת 1970 התקנו תקנות ובהן תנאים מפורטים לסידורים לנוחיות נכים במבני ציבור. העקרון היה שסידורים כאלה יהיו תנאי למתן היתר בנייה. כלומר, זה חל על בנינים חדשים. הבעיה של מבני הציבור הקיימים הטרידה קשות את מתקיני התקנות כבר בשנת 1970, אבל לא מצאו דרך לשנות את המצב במבנים קיימים. אין התנגדות לכך שועדת הפנים תבחן את האפשרות לבצע סידורים לנוחיות נכים גם במבני ציבור קיימים.

הינר י. ארידור: אין לנו זמן כדי לבחון. אפשר להתייחס בחיוב לרעיון או לא בחיוב. אם מתייחסים בחיוב לרעיון, צריך להעביר אותו לקריאה ראשונה. אם לא, לא מעבירים לקריאה ראשונה אלא עושים בדיקה.

אני מציע להעביר את ההצעה לקריאה ראשונה, ואת הבדיקה לעשות אחרי הקריאה הראשונה. אינני רוצה שועדת הפנים תצביע נגד הרעיון. אני מציע לאשר את העברת ההצעה ללא כל תיקון.

א. ורדיגר: אינני יכול לתמוך בהצעה כזאת.

היו"ר י. ארידור: אני מעמיד להצבעה את ההצעה להעביר את הצעת החוק כפי שהיא לקריאה ראשונה.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה - 2

נגד - 2

אין רוב להעברת ההצעה לקריאה ראשונה. ההצעה לא הועברה לקריאה ראשונה, צריך להמשיך בבירור רציני של הצעת החוק.

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 10.15.